

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานสำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสถานี
ตำรวจภูธรดอนหว่าน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผลการศึกษา
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานสำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสถานี
ตำรวจภูธรดอนหว่าน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ปรากฏผลการศึกษา
ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานสำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจ
ดอนหว่าน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับ
ปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมใน
การศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับ
ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน และด้านการมีส่วนร่วม
การติดตามและประเมินผล ตามลำดับ และอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วม
ในการปฏิบัติการ

2. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานสำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสถานี
ตำรวจภูธรดอนหว่าน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามพื้นที่
รับผิดชอบ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พื้นที่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ตำบล
ดอนหว่าน และพื้นที่ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ตำบลหนองโน

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับงานสำรวจชุมชน
สัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรดอนหว่าน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
ข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ส่วนข้อเสนอแนะที่มี
ความถี่ต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาคณากรมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรดอนหวาน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้นำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรดอนหวาน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.20 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ระดับปานกลาง 2 ด้าน และระดับน้อย 1 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาค่าเฉลี่ยน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชน อยู่ในระดับมาก ซึ่งผลจากการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนมีความสนใจที่จะเข้าร่วมในการที่จะเสนอถึงความต้องการของชุมชนที่แท้จริงให้กับทางเจ้าหน้าที่ที่ได้รับทราบถึงความเป็นมาในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมชาย ไชยเวช (2531 : 7) ว่าในภาวะที่สังคมเจริญเติบโตและซับซ้อนขึ้นทุกขณะหากปราศจากเสียความร่วมมือจากประชาชน การแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติดซึ่งเป็นปัญหาของสังคมก็ยากที่จะบรรลุผลสำเร็จ ได้ แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงเป็นความจำเป็นที่จะต้องเสริมสร้างให้ข้าราชการตำรวจทุกนายมีจิตสำนึกในงานชุมชนสัมพันธ์ตลอดเวลา การปฏิบัติงานของตำรวจจะต้องคิดคำนึงไตร่ตรองและระมัดระวังในความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับประชาชนให้เป็นไปด้วยดีอยู่เสมอเช่นนี้ ก็ย่อมจะเป็นผลดีต่อการแสวงหาความร่วมมือและได้รับการสนับสนุนจากประชาชน ทั้งนี้ยังมีปัญหาอยู่มากในส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับประชาชน อุดมคติยังมีอยู่ แต่บางข้อ ไม่ได้เน้นการยึดถือปฏิบัติ ซึ่งถ้าหากตำรวจได้ยึดถือปฏิบัติตนและปฏิบัติงานในหน้าที่อุดมคติแล้ว ย่อมจะเป็นคุณประโยชน์ที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานชุมชนสัมพันธ์ส่งผลให้ความร่วมมือและสนับสนุนจากประชาชน ได้เป็นดี

ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ผลจากการศึกษาเป็นเช่นนี้เพราะว่า การที่ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนหรือการเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการ

ทำงานของทางเจ้าหน้าที่นั้น ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพียงชั้นตอนใด ชั้นตอนหนึ่งเท่านั้น ทั้งนี้เพราะว่าในชั้นตอนนี้ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในงานของ ตำรวจ และไม่เชื่อว่าสิ่งที่ตนเองได้เสนอแนะหรือให้ข้อมูลไปแล้วจะได้รับความสนใจ และนำไปพิจารณาในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพราะประชาชนส่วนใหญ่จะยึดติดอยู่กับ คำว่า ประชาชนเป็นเพียงผู้ที่คอยรับการให้บริการจากเจ้าหน้าที่เท่านั้นไม่สามารถที่จะไป แสดงความคิดเห็นหรือเข้าไปร่วมในการปฏิบัติงานได้ เพราะไม่ว่าจะเป็นทั้งในด้านของ ความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์ในการทำงานที่ด้อยกว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ จึงทำให้ ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมยังไม่มากนัก ดังนั้นทางเจ้าหน้าที่ตำรวจควรที่จะให้ความรู้ ความเข้าใจในงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์ถึงข้อดีที่ประชาชนจะได้รับในการเข้าร่วมกับ งานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ และปฏิบัติคนให้เป็นแบบอย่างที่ดีให้ประชาชนได้เห็น ซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของ อุษณีย์ ศิริสุนทรไพบุลย์ (2538 : 12) กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงการ โดยเฉพาะการพัฒนาท้องถิ่น และชุมชน เนื่องจากในการที่จะพัฒนาโครงการมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดังนั้นหากประชาชนที่เป็นเป้าหมายในการที่จะพัฒนาโครงการต่าง ๆ ของชุมชน การที่ประชาชนเข้าใจและยอมรับในโครงการเหล่านั้นก็จะมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ ซึ่งบนสมมติฐานที่ว่าประชาชนในท้องถิ่นจะรู้และเข้าใจถึงสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนเป็นอย่างดี เพราะเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่มานาน ดังนั้นการที่ให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในชั้นตอนต่าง ๆ จึงควรมีการประชาสัมพันธ์ถึงความเป็นมาของ โครงการและความสำคัญที่จะมีโครงการข้อดีและประโยชน์ที่จะได้รับ ในการดำเนินงานตาม โครงการต่าง ๆ และถ้าประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมจะเป็นเรื่องที่ดีเพื่อที่จะได้รู้สึกถึงความเป็น เจ้าของ และการแก้ปัญหาของชุมชนจะได้ตรงกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเป็น ชั้นตอนที่ประชาชนคิดว่าเป็นเรื่องของทางเจ้าหน้าที่ตำรวจเท่านั้น จึงทำให้ประชาชนไม่ได้ เข้ามาให้ความร่วมมือมากนัก และประชาชนส่วนใหญ่จะมีอาชีพเกษตรกรซึ่งต้องทำมาหากิน เพื่อเลี้ยงครอบครัวประกอบกับมีการศึกษาน้อย จึงทำให้การที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในงานของ ตำรวจประชาชนอาจจะมองว่าเป็นเรื่องที่ใหญ่มาก แต่ความรู้ความสามารถของคนคงจะ ไม่สามารถที่จะมาให้คำแนะนำกับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความรู้ที่มากกว่าได้ นอกจากนั้นยังคิดว่า เป็นเรื่องของเจ้านายระดับสูงในการที่จะดูแลให้การบริการประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดของ อนุภาพ ธีรลภ (2528 : 25-26) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ผลต่อการมีส่วนร่วมของ ประชาชนคือ ความเกรงใจผู้มีสถานภาพที่สูงกว่าตนเองความต้องการเป็นกลุ่มพวก ความ

เชื่อถือในตัวผู้นำ ความใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่รัฐ การคำนึงถึงประโยชน์ตอบแทน การยอมรับแบบอย่าง ความไม่พอใจต่อสภาพแวดล้อม การยอมรับในอำนาจของรัฐ ฐานะเศรษฐกิจ คือ ประชาชนในชุมชนยังให้ความเชื่อถือในตัวของเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้นำ ตลอดจนมองว่าในการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมนั้น ไม่ใช่หน้าที่ของตนเองแต่เป็นหน้าที่โดยตรงของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะให้ความดูแลและให้ความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

1.2 ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชน
สัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรดอนหวาน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า

ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชน พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรดอนหวาน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าประชาชนในพื้นที่ได้ให้ความสำคัญกับการเข้าร่วม โครงการ เพราะคิดว่าโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์เป็นโครงการที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและประชาชน ได้เห็นการตั้งใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ รวมถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาที่มีความสำเร็จ ตลอดจนการดำเนินงานต่าง ๆ ของโครงการ ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน โยบายของโครงการด้วยเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิวัฒน์ ภู่อองศรี (2547 : 67) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในจังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมคิดศึกษาปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรม และด้านการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลอยู่ในระดับมาก

ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรดอนหวาน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการที่จะวางแผนในการพัฒนาชุมชนของตนเอง เป็นเรื่องของกลุ่มผู้นำในชุมชนมากกว่า เพราะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและเข้าใจในการดำเนินงานของโครงการมากกว่าตัวของประชาชนเอง ที่มีความรู้ น้อยและ ไม่มีเวลาพอที่จะได้เข้ามามีส่วนร่วม เพราะต้องประกอบอาชีพเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กัญจน์ชยา ผ่องดี (2552 : 38) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ : กรณีศึกษาสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน

ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการตำรวจชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน ในด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการวางแผน รองลงมามีส่วนร่วมในการวางแผนแก้ไขปัญหาเร่งด่วน

ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ พบว่าประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เป็นเพราะประชาชนในพื้นที่คิดว่าในการปฏิบัติหน้าที่ในการให้บริการชุมชนหรือดูแลเรื่องความปลอดภัยและทรัพย์สินของประชาชนนั้นเป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่ตำรวจเท่านั้น เพราะในบางเรื่องก็เป็นเรื่องที่มีความอันตรายเกินกว่าที่ประชาชนจะสามารถเข้าไปร่วมในการทำหน้าที่นั้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวิวัฒน์ ภู่นองศรี (2547 : 67) ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ อยู่ในระดับน้อยเช่นกัน

ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ของโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์ยังขาดความต่อเนื่องของโครงการ และจำนวนของเจ้าหน้าที่ในโครงการก็มีไม่เพียงพอกับบริเวณของพื้นที่รับผิดชอบ จึงทำให้ประชาชนยังไม่ได้รับทราบถึงการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจว่ามีโครงการอะไรบ้างที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน และประชาชนไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องที่จะเข้ามาตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพราะคิดว่าในเรื่องนี้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ระดับสูงที่จะมาตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้ตนเองเป็นเพียงประชาชนมีความรู้ น้อย จึงไม่สามารถที่จะเข้าไปตรวจสอบการทำงานที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวิวัฒน์ ภู่นองศรี (2547 : 67) ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามพื้นที่รับผิดชอบ

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจนครบาลปทุมวัน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามพื้นที่รับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในพื้นที่ยังไม่ได้

เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการของทางเจ้าหน้าที่ตำรวจมากนัก ประชาชนอาจมองว่าหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัยและการให้บริการในด้านต่าง ๆ เป็นเรื่องของทางเจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้น และเมื่อพิจารณาตามพื้นที่รับผิดชอบยังพบประเด็นที่น่าสนใจว่า

ตำบลคอนหวาน มีค่าเฉลี่ยของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรคอนหวาน โดยรวมอยู่ในระดับสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในตำบลคอนหวานซึ่งเป็นเขตพื้นที่ตั้งของสถานีตำรวจภูธรคอนหวาน ได้รับรู้และเห็นการปฏิบัติหน้าที่ของทางตำรวจ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ข่าวสารและการดำเนินงาน โครงการต่าง ๆ ได้ชัดเจนและรวดเร็วกว่าประชาชนในเขตตำบลอื่น ๆ

ตำบลหนองโน มีค่าเฉลี่ยของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรคอนหวาน โดยรวมอยู่ในระดับน้อยกว่าทุกตำบล ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ยังเข้าไปในชุมชนน้อยมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ตำบลหนองโนเป็นเขตพื้นที่รับผิดชอบที่อยู่ห่างไกลกว่าตำบลอื่น จึงทำให้การประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ เข้ามาถึงอาจจะเกิดความล่าช้า หรือจำนวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจในโครงการยังมีน้อย จึงทำให้การดูแลอาจจะไม่ทั่วถึงมากนัก ทั้งนี้ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรที่จะมีการเร่งประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ รวมถึงการเข้าไปให้ความรู้กับประชาชน เพื่อให้มีความเข้าใจในการดำเนินงานต่าง ๆ ของงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ให้ดีขึ้นมากกว่าที่เป็นอยู่

3. ข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรคอนหวาน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

จากการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามและจัดค่าความถี่ของข้อเสนอแนะสูงสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ทั้งนี้เพราะประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการที่จะให้ความร่วมมือกับทางเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงาน จึงทำให้ประชาชนยังเกิดความไม่มั่นใจในการที่จะให้ความร่วมมือกับทางเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานในทุกด้าน และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ ควรมีการสร้างความเชื่อมั่นให้ประชาชนในการเข้าร่วมมือในการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งนี้เป็นเพราะประชาชนอยากได้ความมั่นใจว่าในการที่จะเข้ามาช่วยเหลือ หรือ ให้ข้อมูลต่าง ๆ กับทางเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้วจะเกิดความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเอง และด้านที่มีข้อเสนอแนะน้อยสุดคือ ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหา

และความต้องการของชุมชน เพราะประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา และความต้องการของชุมชนให้กับทางเจ้าหน้าที่ที่ได้รับอยู่ตลอดเวลาว่าในเวลานี้ทางชุมชนต้องการที่จะให้ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจช่วยเหลือในด้านใดบ้าง และเมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า ข้อที่มีค่าความถี่สูงสุด คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจควรมีความตั้งใจในการแก้ไขปัญหา ร่วมกับชุมชน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ประชาชนในบางส่วนยังมีความไม่มั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจว่า จะมีความตั้งใจแค่ไหนในการที่จะเข้ามาช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของประชาชนในชุมชนของพวกเขาเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรคอนหว่าน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้เสนอข้อเสนอแนะที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข หรือประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ต่อไป ดังนี้

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชน

จากผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรคอนหว่าน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 8 ประชาชนมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรด้านต่างๆ เช่น งบประมาณ ด้านเงินทุนสำหรับดำเนินการ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุกข้อ ดังนั้นทางสถานีตำรวจภูธรคอนหว่าน ควรมีการประชาสัมพันธ์โครงการต่าง ๆ ของทางสถานีตำรวจ เพื่อให้ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบได้รับรู้และเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้จัดขึ้น

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน จากผลการศึกษา พบว่า การมี

ส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรคอนหว่าน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 10 ประชาชนมีส่วนร่วมใน

การเสนอข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุกข้อ ดังนั้นทางเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจึงควรที่จะให้ความรู้ความเข้าใจกับประชาชนถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการที่ประชาชนได้เข้ามาให้การช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ทั้งที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ให้ข้อมูลข่าวสารและต่อชุมชนที่อยู่อาศัยของตัวประชาชนเองด้วย

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ จากผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรคอนหว่าน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 5 ประชาชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันและปราบปรามเหตุร้ายที่จะเกิดขึ้นภายในชุมชนของท่าน มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนคิดว่าในเรื่องของการป้องกันและปราบปรามเป็นหน้าที่โดยตรงของเจ้าหน้าที่ตำรวจและเป็นเรื่องที่มีอันตรายต่อตนเองและชุมชน ดังนั้นสถานีตำรวจภูธรคอนหว่าน จึงควรที่จะให้ความรู้ที่ถูกต้องกับประชาชนในการที่จะให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในดำเนินงานของตำรวจชุมชนสัมพันธ์

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล จากผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรคอนหว่าน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 3 ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่วมตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในโครงการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้นทางเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในโครงการจะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างมีระเบียบวินัย เป็นที่ยอมรับของประชาชนให้ได้เป็นที่พึงพาของประชาชน ไม่มีการวางอำนาจข่มเหงประชาชน จึงจะทำให้ประชาชนเกิดความไว้วางใจและเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการต่าง ๆ ที่ได้จัดทำขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรคอนหว่าน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวนตามเพศ อายุ การศึกษา และ พื้นที่รับผิดชอบที่แตกต่างกัน

เพื่อให้ได้รับทราบถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานสำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสถานี
 ดำรงภูธรคอนหวาน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ที่จำแนกตามเพศ
 อายุ การศึกษา และพื้นที่รับผิดชอบที่แตกต่างกันว่ามีส่วนร่วมแตกต่างกัน หรือไม่เพื่อเป็น
 ประโยชน์ต่อการพัฒนาโครงการต่างๆ ในงานสำรวจชุมชนสัมพันธ์สถานีดำรงภูธร
 คอนหวาน อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการมีส่วนร่วม
 ของประชาชนในงานสำรวจชุมชนสัมพันธ์สถานีดำรงภูธรคอนหวาน อำเภอเมือง
 มหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ทั้งนี้เพื่อทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจของ
 ประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในงานสำรวจชุมชนสัมพันธ์ เพื่อให้ทราบถึงระดับการ
 มีส่วนร่วมของประชาชนที่ชัดเจนและละเอียดยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานสำรวจ
 ชุมชนสัมพันธ์ของสถานีดำรงภูธรคอนหวาน ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY